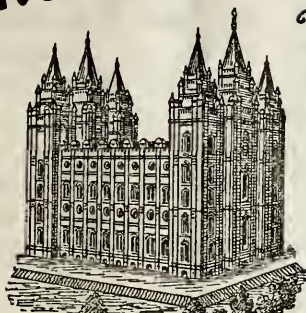

Skandinaviens Stjerne.

Organ for
Dages

de Sidste-
Sellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nummer 23

1 December 1904

53 Aargang

Historisk Foredrag af Ældste Andrew Jensen,

holdt i Kjøbenhavn den 16 November 1904.

(Refereret af Martin S. Nielsen.)

Kjære Forjamlede! Det har været bekendtgjort i flere af Hovedstadens Blade, at jeg i Aften skulde holde et Foredrag om „Normo-
nernes“ eller de Sidste-Dages Helliges Historie; men før jeg kommer ind
paa de historiske Enemærker, kunde det maaske være passende at gjøre
nogle Bemærkninger om vort Folks nuværende Tilstand og Formaal.

De Sidste-Dages Hellige gjøre, som Samfund betragtet, bestemt For-
bring paa at være en tro Gjengivelse af den Kirke, som Jesus Kristus
og hans Apostle organiserede paa Jorden for henimod nitten hundrede
Aar siden, og paa at repræsentere den samme Kirkeorganisation som den
oprindelige Kirke, idet Apostle, Profeter, Evangelister, Hyrder og Værere
tælles iblandt deres Embedsmænd.

De gjøre ligeledes Fordring paa at have et Præstedømme, der er
ensbetydende med Guds Myndighed, eller Himmerigets Røgler — et
Præstedømme, som løser og binder paa Jorden, saa at det bliver aner-
kendt i Himmelen; i dette Punkt adskille de sig fra alle protestantiske
Samfund, der i Stedet for Præstedømme betjene sig af et Præsteskab,
der ofte, som Tilfældet er her i Danmark, bestaar af verdslige Embeds-
mænd (skjøndt de kaldes Gejstlige), der ansættes og betales af Staten.

„Mormonerne“ Begreber om Præstedømme have Noget tilfælles med den romersk-katholske og den græsk-katholske Kirkes Forstaaelse af samme Emne.

De Sidste-Dages Hellige prædike og lære den samme Evangelie-Lære som den, der blev forkyndt af Apostlene paa Pinsedagen, af Filippus i Samaria og af Paulus i Lille-Asien, Grækenland og Rom. De tro, at Begyndelseslæren i Kristo er Tro paa den Herre Jesus Kristus, Omvendelse fra Synd, Daab til Syndsforladelse, Haandspaalæggelse for den Helligaands Gave, de Dødes Opstandelse og den evige Dom. De erkjende Læren om een Herre, een Tro, een Daab og een Gud, som er Alles Fader; ligeledes fatte de Betydningen af Apostlen Pauli Ord til Galaterne, naar han siger: „Dersom endog vi eller en Engel fra Himmelen prædiker eder Evangelium anderledes, end vi have prædiket eder det, han være en Forbandelse.“

De Sidste-Dages Hellige hylde altsaa den oprindelige Kristi Lære saaledes, som Galaterne og alle de andre kristne Menigheder annammede den, førend de gik paa Afveje, og de forkaste ubetinget enhver menneskelig Tilhætning eller Forandring, hvad enten den er bleven gjort af den romerske Kirke, de tyske Reformatorer eller af de danske Konger eller Præster. Hertil maa jeg føje, at de ogsaa tro paa fortsat Aabenbaring. De ere nemlig ligesaa villige til at tro det, Gud aabenbarer i vore Dage ved Engle eller ved sine Tjenere, Profeterne, som det, han aabenbarede i gamle Dage ved Saadannes Betjening, og de tro fuldt ud paa, at en Profet, opreist i Amerika eller Danmark, kan være ligesaa troværdig og sandbrun som dem, Gud udvalgte i Palæstina og paa andre Steder i gamle Dage.

Som en nærmere Forklaring over de Sidste-Dages Helliges Kirkeorganisation vil jeg bemærke, at dens øverste Myndighed paa Jorden er et Første Præsidentstab, bestaaende af tre Mænd — en Præsident og to Raadgivere. Præsidenten anerkjendes ligeledes af Kirkens Medlemmer som Profet, Seer og Aabenbarer. Næst i de Præsiderendes Orden ere de tolv Apostle, hvis særlige Pligt det er at prædike Evangeliet i hele Verden; umiddelbart under disses Bestyrelse virke de Halvfjerds som Ordets Forkyndere i alle Lande. Oprindeligt var der kun eet Kvorum af disse Embedsmænd eller 70 Mænd; men eftersom der trængtes til flere Arbejdere i Vingaarden, blev der valgt andre Halvfjerds, senere atter andre og saa fremdeles, indtil der nu findes 145 Kvorum af Halvfjerds i Kirken, hver paa 70 Mand, eller cirka 10,000. Over dette store Antal Evangelie-Prædikanter staar der syv Mænd som et præsiderende Raad, hvoraf een (Præsident Christian D. Tjeldsted) sidder her paa Forhøjningen.

For Tiden har Kirken omtrent 1500 Missionærer ude i Verden for at forkynde Evangeliet, og vor Opgave er at prædike Kristi sande og

uforsfaldede Være for alle Slægter, Stammer, Tungemaal og Folk. For at fremstynde Missionsarbejdet er den største Del af Verden inddelt i Missioner, af hvilke der for Tiden findes henimod fem og thyve, hvoraf den skandinaviske Mission, der indbefatter Danmark, Norge og Sverige, er een. En anden vigtig Mission i Europa er den i Storbritannien, der indbefatter England, Wales, Skotland og Irland. Derefter kan nævnes Missionen i Tyffland, der ogsaa indbefatter Østerrig, Missionen i Svejs, Missionen i Nederlandene (Holland og Belgien) og Missionen paa Island. Der er ogsaa Missioner i Tyrkiet (indbefattende Syrien og Palæstina), Japan, Syd-Afrika, Australien, New Zealand, Hawaii, Samoa og paa Selskabs-Øerne. Missionsvirksomheden i Nordamerikas Fristater er inddelt i syv store Missionsdistrikter, nemlig Missionen i de østlige Stater, de sydlige Stater, de nordlige Stater, Mellem-Staterne, de nordvestlige Stater, Colorado og Californien. Foruden er der en Mission i Mexico og en anden i Central-Amerika. Tidligere var der ogsaa Missioner i Canada, Frankrig, Italien, Chile (Syd-Amerika), Siam, Kina, Gibraltar, Malta, Vestindien, Tonga (Vestselskabs-Øerne) og i nogle andre Lande.

De forskjellige Missioner ere inddelte i Konferencer, der atter ere inddelte i Grene. Som Hoved for enhver Mission, Konference og Gren itaar der en Præsident.

Paa Grund af Udvandringen fra forskjellige Lande og Emigranternes Bosættelse i Amerika, samt den senere Forøgelse af Befolkningen ad den naturlige Vej, findes der nu flere hundrede Stæder, Landsbyer og Distrikter i den nordlige Del af Amerika, som ere beboede af de Sidste-Dages Hellige. Disse ere i virkelig Henseende inddelte i 55 Staver, der atter ere inddelte i 623 Wards; over hver Stav er der ansat en Præsident med to Raadgivere og over hvert Ward en Biskop med tvende Raadgivere. I Staten Utah, i hvis Hovedstad (Salt Lake City) Kirken har sit Hovedkvarter, findes der 407 Wards — et eller flere i ethvert Settlement eller Nybyggd. Der er 111 Wards i Staten Idaho, 34 i Territoriet Arizona, 30 i Staten Wyoming, 11 i Provinsen Canada, 8 i Republiken Mexico, 8 i Staten Oregon, 6 i Staten Nevada, 5 i Staten Colorado, 2 i Territoriet New Mexico og 1 i Staten Montana. Sammenlignet med den geistlige Inddeling i Danmark kan en Stav nærmest betragtes som et Stift og et Ward som et Sogn.

De Helliges Nybygger ere meget spredte; Staten Utah afgiver et Exempel herpaa; thi medens den med Hensyn til Areal er omtrent syv Gange saa stor som Danmark, findes der kun lidt over 300,000 Indbyggere i hele Staten, og af disse ere omtrent de to Trediedele „Mormoner“. Utahs Hovedstad har nu omtrent 75,000 Indvaanere; Mormonerens Antal i hele Verden er omtrent 350,000.

Efter at mine Tilhørere have hørt denne Forklaring, haaber jeg, at

de ville indrømme, at et Folk, der er saa talrigt og saa vidt udbredt og har en saa fuldstændig Organisation som „Mormonerne“, muligvis ogsaa har en interessant Historie, og denne er det, jeg nu i Korthed vil berøre.

Efter at de oprindelige tretten Kolonier i Nordamerika for omtrent 125 Aar siden havde tilkæmpet sig deres Uafhængighed ved at besejre den engelske Krigsmagt, lagdes Grundvolden til den frieste og stærkeste Republik, som nogensinde har eksisteret paa Jorden, og iblandt de mange Rettigheder, som den nye Nations Grundlov sikrede dens Borgere, var ogsaa ubetinget og uindskrænket Religionsfrihed. Af den Grund har ogsaa næsten enhver tænkelig Trosbekjendelse under Himmelen faaet Fodfæste indenfor de Forenede Staters Grændser; Kristne, Jøder og Muhammedanere, Fritænkere og Hedninger have alle lige Rettigheder paa det religiøse Omraade, og der er saaledes neppe en religiøs Sekt, som ikke er repræsenteret i Amerika. Hvis der derfor i Verden findes et Land, hvor religiøs Uenighed, Riv og Strid giver sig tilfjende i fuldt Maal, saa er det netop der, hvor Trykke- og Talefriheden saa at sige eksisterer ubegrænset.

Saaledes er det nu, og saaledes var det ogsaa i Begyndelsen af 1820, da Baptisterne, Presbyterianerne, Methodisterne og andre Sekter holdt en Række Opvækkelsesmøder i den vestlige Del af den store Stat New York, hvor en Familie Smith den Gang boede. Iblandt nævnte Families Medlemmer var der en ung Mand ved Navn Joseph, som inderlig ønskede at dyrke Gud paa den rette Maade. Han kunde ikke befæmme sig til at slutte sig til nogen af Sekterne, fordi han ikke vidste, hvilken af dem der var den rette, og gik derfor ud i Skoven for at bede til Gud; hans Bøn besvarede med et himmelsk Syn, i hvilket han saa Faderen og Sønnen, og den Kundskab blev ham meddelt af Jesus Kristus selv, at hele Kristenheden var kommet paa Afveje, at ingen af Sekterne var Kristi sande Kirke, at deres Trosbekjendelser vare en Vederstyggelighed for Gud, at de kun ærede Gud med Læberne, medens deres Hjerter vare langt fra ham, at deres Lærdomme vare Menneſtebud, og at de havde Gudsfrugtigheds Skin, men fornægtede dens Kraft.

Den unge Mand sluttede sig som Følge heraf ikke til nogen af Sekterne; men efter 3½ Aars Forløb fik han Natten mellem den 22 og 23 Septbr. 1823 Besøg af en hellig Engel, som gav ham videre Oplysning angaaende Saliggjorelsens Plan. Samme Engel fortalte ham ogsaa Noget om en Metalbog, der laa skjult i en Høj i Nabolaget og indeholdt Amerikas gamle Indbyggeres Historie. Fire Aar senere kom han i Besiddelse af denne Bog, der bestod af Guldplader; ved Hjælp af et helligt Instrument, kaldet Urim og Thummin, som han fandt fordæret sammen med Pladerne, oversatte han Bogens Indhold i det engelske Sprog, og saaledes kom Mormons Bog frem for Nutiden; den blev første

Gang trykt i Begyndelsen af Aaret 1830. Tre Vidner erklære, at en Guds Engel viste dem Pladerne, hvorfra Mormons Bog blev oversat, og de bære tillige Vidnesbyrd om Oversættelsens Rigtighed, medens otte andre Vidner erklære, at Joseph Smith viste dem Pladerne, som de tillige haandterede og saa' Inscriptionen paa. Disse elleve Vidner fastholdt deres Vidnesbyrd indtil deres Død.

Blandt meget andet giver Mormons Bog en Beretning om, hvorledes Jesus Kristus efter sin Opstandelse aabenbarede sig for Amerikas Urindvaanere og forkyndte dem Saliggjorelsens Plan, saaledes som han før sin Korsfæstelse og Død havde forkyndt den for Folket i Jødeland.

Medens Joseph og hans Skriver, Oliver Cowdery, vare bestjæftigede med Oversættelsen af Mormons Bog, fik de Besøg af Johannes den Døber, der som et opstandent Væsen og en Guds Engel lagde sine Hænder paa deres Hoveder og ordinerede dem til det Aronske Præstedømme, hvilket gav dem Myndighed til at prædike og døbe. Dette fandt Sted den 15 Maj 1829, og noget senere fik de Besøg af Peter, Jakob og Johannes, tre af Oldtidens Apostle, som ordinerede dem til Apostelskabet eller til det højere eller Melfijedeiske Præstedømme. Saaledes bemyndigede kunde de den 6 April 1830 paany organisere Kristi Kirke paa Jorden. Denne Organisation fandt Sted i Fayette, Seneca County, i Staten New York, og Antallet af de oprindelige Medlemmer var kun sex.

Joseph Smith og Oliver Cowdery, de to første Eldster i Kirken, begyndte strax at prædike og døbe; Andre bleve derefter ordinerede til Præstedømmet og udsendte for at prædike, og førend Udgangen af Aaret 1830 havde Eldsterne udstrakt deres Misionsvirksomhed over et Tusind engelske Mile mod Vest og ligeledes langt mod Syd og Øst. Den nye Lære, som man kaldte den (stjødnt den virkelig var og er den oprindelige Kristi Lære, der først blev prædiktet i Palæstina i de første Apostles Dage) vakte stor Forargelse iblandt Sekterne og mødte fra først af Modstand og Forsølgelse i alle tænkelige Skikkelser. De saa, som havde annammet det rene Evangelium, lede overalt Haan og Bespottelse, og man begyndte strax at kalde dem „Mormoner“, efter Mormons Bog, som Joseph Smith havde oversat. Joseph blev ogsaa arresteret og forhørt Gang efter Gang paa en eller anden falsk Beskyldning, men blev ligesaa ofte friskjendt; thi han overtraadte aldrig Landets Love eller gjorde sig skyldig i nogen Brøde; han prædikede kun Sandhedens Evangelium og Ombvendelse til Folket. Flere Gange blev han ogsaa udsat for personlig Overlast og Mishandling samt truet paa Livet. Mange af de andre Eldster i Kirken og flere af dens almindelige Medlemmer maatte friste samme Skjæbne.

Smidlertid var en stor Gren af Kirken bleven organiseret i Kirtland, Ohio, omtrent 250 engelske Mile vest for Fayette (hvor Kirken først blev oprettet), og da Forsølgelserne vedbleve at tiltage i mange af de andre

Grene, begyndte de Hellige at samles til Kirtland, hvor de i Løbet af nogle Aar byggede en By, der fik omtrent 2000 Indbyggere; der opførte de ogsaa et smukt Tempel, som staar den Dag i Dag i en vel bevaret Tilstand. Men de fleste af de Troende vendte deres Fjed mod det fjerne Westen, til Staten Missouri, hvor de i og omkring Byen Independence i Jackson County, omtrent 1000 engelske Mile vest for Kirtland, anlagde en blomstrende Koloni, der i Løbet af Aarene 1831—1833 voksede, indtil den talte hen imod 1500 Indbyggere. Øvre-Missouri var den Gang kun tyndt beboet, og de vundne og frugtbare Landjorder kunde afkjøbes Regjeringen for $1\frac{1}{4}$ Dollars pr. Acre.

I dette Land syntes de Hellige at have en herlig Fremtid for sig. Smukke Avlskaarde anlagdes, et Handelshus grundlagdes, og et Bogtrykkeri oprettedes, fra hvilket Kirkens første Organ, Maanedsskriftet »The Evening and Morning Star«, udgik. Men saa opstod der Forviklinger mellem de gamle Indbyggere, som for Størstedelen bestode af Folk fra de sydlige Stater og Slaveholdere, paa den ene Side, og „Mormonerne“, som næsten alle vare „Abolitionister“ (Ikke-Slaveholdere) fra Østen paa den anden Side. De Helliges Tro paa ny Aabenbaring og deres praktiske Være i Mod sætning til gamle opslidte sekteriske Dogmer og Theorier var ogsaa en Torn i Øjnene paa de fordomsfulde og uvidende Indbyggere i Missouri, af hvilke mange omsider som Pøbelhobe angreb de Hellige. Saaledes blev Kirkens Bogtrykkeri i Independence den 20 Juli 1833 omringet af en Pøbelstare, bestaaende af fem hundrede Mand, som ødelagde Trykkerne, slog Pressen itu og nedrev Trykkeriet. Pøbelhoben lagde tillige voldsom Haand paa Kirkens Biskop, Edward Partridge; den rev først Klæderne af ham og et andet Medlem og tjærede og fjedrede dem derefter paa Torvet i Independence i flere hundrede Menneskers Paasyn.

Pøbelen fortsatte sine Voldsgjerninger med at pisse Kirkens Medlemmer, nedrive deres Huse og ødelægge deres Afgrøde og andre Gjenstande, indtil det i Begyndelsen af November 1833 lykkedes den at drive hele Samfundet ud af Countiet. En af „Mormonerne“ blev myrdet, flere saarede, og adskillige omkom, fordi de bleve udsatte for Vejre og Kulde. Medens de fra deres Hjem uddrevne Hellige vare adspredte og lejrede langs Missourifloden, besluttede nogle af Pøbelen at myrde alle dem, som skulde blive tilbage paa Jackson-Siden; men om Morgen den 13 Novbr. faldt den i Amerika saa meget omtalte Meteorregn, under hvilken det saa' ud, som om alle Stjernerne paa Himmelen pludselig havde forladt deres forskellige Baner og fore vildt om iblandt hverandre i det store Verdensrum. Denne Begivenhed bragte de Helliges Hjerter til at fryde sig; men den forstrækkede Pøbelen, der opgav sin morderiske Hensigt; nogle af Forsølgerne bleve endog saa bevægede ved Synet, at de græd, da de troede, at Dommens Dag var kommen. For at forhindre de Hel-

lige fra at vende tilbage til Jackson County, satte Bøvelen senere Ild paa alle „Mormonerne“ Huse og opbrændte dem.

De fleste af de uddrevne Hellige toge over Missouri-Floden til Clay County, hvor de nedsatte sig og begyndte paany at bygge og bo; men det varede ikke længe, før Indbyggerne i nævnte County fulgte Jackson Countys Indbyggere's Eksempel og opfordrede de Hellige til at forlade Clay County. Grunden til dette Forlangende søgte de at finde i følgende Klagepunkter, som de fremsatte skriftlig:

„De („Mormonerne“) ere Mænd fra Østen, hvis Sæder, Levemaade og Stikke, ja endog Talemaader, ere væsentlig forskellige fra vore. De ere ikke Slaveholdere og ere imod Slaveriet . . . og anklages for at vedligeholde en stadig Forbindelse med Indianerstammerne paa vore Grænser; ja, de erklære endog fra Prædikestolen, at Indianerne ere en Del af Guds udvalgte Folk.“

Disse vare de eneste Klager, som fremførtes mod de Hellige i Clay County; desuagtet fandt de sig om Efteraaret 1836 nødsagede til at tage bort og søge Hjem andetsteds. Omtrænt 60 engelske Mile i nordøstlig Retning fra Liberty fandtes et aabent Prærieland, som Missourianerne ikke brøde sig om, og der raadede man „Mormonerne“ til at nedsætte sig; thi dersom de vilde tage tiltakke med denne Landsdel og bo der for sig selv, lovede man, at Ingen skulde fornærme dem eller tilføje dem noget Ondt. Altsaa rejste de Hellige derhen, købte Landet af de Forenede Staters Regjering, byggede Byen Far West og paabegyndte flere mindre Settlementer i Nabolaget. I det tilgrænsende County mod Nord lagde de Grundvolden til en anden By, som de kaldte Adam-ondi-Ahman, og de anlagde ligeledes De Witt i Carroll County. I Løbet af tre Aar blev Caldwell County forvandlet fra en nøgen Slette til et af de mest blomstrende Countier i Staten Missouri. Opførelsen af et Tempel paabegyndtes, et Bogtrykkeri oprettedes, Møller byggedes, og flere tusinde Husegaarde fattedes i fuld Gang.

Men trods de givne Løfter begyndte der dog snart paany Forsølgelse mod Samsundet. Det begyndte ved et Valg i Gallatin, Daviess County, i August Maaned 1838, ved hvilket man vilde forbyde „Mormonerne“ at stemme. Da de Hellige vægrede sig ved at lade sig berøve deres Ret som amerikanske Borgere, gjorde de Modstand, og øjeblikkelig løb atter Bøvelvældets Stormklokke til Forsølgelse; flere hundrede Mænd forsamledes i Millport og svore at ville udrydde de Hellige. Men da de foreløbigt bleve adspredte ved Militærens Mellemkomst, droge de til De Witt i Carroll County, hvor de uddrev Indbyggerne og frarøvede dem deres Ejendom. Flere af de Hellige omkom ved denne Lejlighed af Mangel paa Fødemidler og som Følge af Lidelser, og de Overlevende undslap med Nød og næppe til Caldwell County.

En Bøvelhob, anført af en Methodistpræst ved Navn Bogart, blev,

medens den var i Færd med at opbrænde de Helliges Ejendom og piste Brødrene, adspredt af en Militz-Afdeling, hvilken bestod af „Mormoner“, og ved den Lejlighed faldt en af Bøbelen. Dette gav Anledning til et almindeligt Udbrud af Hjendtligheder, under hvilket de Hellige kun stillede sig til Forsvar; men den berhyggede Vilburn W. Boggs, som havde anført Bøbelen mod de Hellige i Jackson County og nu var bleven valgt til Guvernør i Missouri, udstedte tilsidst en Befaling til at udrydde eller fordrive „Mormonerne“ fra Staten Missouri og kommanderede General-Major Clark med 13,000 Mand til at rykke mod Far West for at sætte denne grusomme Befaling i Udførelse. Da „Mormonerne“ saa' sig forfulgte af Statens udøvende Magt, gjorde de ingen videre Modstand og bleve derfor underkastede de skrækkeligste Voldsgjerninger. Mænd, Kvinder og Børn bleve uden Hensyn til Alder eller Stilling mishandlede, Kvinder skjændede, Huse plyndrede, Heste bortstjaalne, Kvæg og Svin nedstødte i deres Indelukker for Løjers Skyld, Majsmarkerne plyndrede, flere tusinde Akres Kornmarker ødelagte ved at slippe Soldaternes Heste ind paa dem, og Træheguene opbrændte. Flere hundrede Personer bleve i en hjælpeløs Tilstand drevne ind i en aaben Firkant, der dannedes af bevæbnede Fjender, og tvungne til at fraskrive sig deres Ejendomme til Bestridelse af de Omkostninger, der vare forbundne med Udvælsen af disse Forbrydelser. Omtrent 70 af Brødrene, hvoriblandt Joseph Smith og andre af Kirkens Ledere, gjordes til Krigsfanger og trueedes med Døden; Resten af de Hellige fik Befaling til at forlade Staten under Dødsstraf. Joseph Smith og Andre bleve af en Krigsret strax dømt til at sthydes, men frelstes ved General Alexander W. Doniphans kjække Optræden; de maatte dog tilbringe flere Maaneder i stumle Fængsler.

I Løbet af Vinteren 1838—39 maatte de Hellige altfaa forlade Staten Missouri. Historiefrieveren George A. Smith skriver: „De Optrin, som paafulgte, overgaa al Bestrivelse; Sproget er for ufuldkomment til at beskrive dem. Forestil Dem 15,000 Mennesker, omfattende alle Aldre, Kjøn og Stand, drevne ud midt om Vinteren fra Alt, hvad de ejede, blottede, hungrige, nøgne, hjemløse og venneløse, tversover vejløse Sletter, adspredte i to à tre hundrede Miles Afstand fra deres Hjem, som de havde opført paa Jorder, de havde kjøbt af de Forenede Staters Regjering og under det amerikanske Flags Beskyttelse.“ Mange af de Uddrevne omkom i Løbet af Vinteren, Vaaren og Sommeren paa Grund af Lidelser og Savn, og førend den endelige Uddrivelse fandt Sted, vare omtrent 30 af de Helliges Samfund blevne myrdede.

Om Foraaret og Sommeren 1839 lykkedes det Joseph Smith og de andre Fanger at flygte fra deres Fangenskab i Missouri, og de naaede tilsidst Staten Illinois efter at have udstaaet svære Lidelser undervejs.

(Fortsættes.)

De Sidste Dages Helliges Organ for Skandinavien

Grundlagt 1851 • Udgaaar den 1 og 15 i hver Maaned

Torsdag den 1 December 1904

Præsident Anthou E. Skanchys Affskedsbilsen.

Da Tiden nu er kommen, at Herrens Tjenere have afløst mig fra min Missionsvirksomhed i Skandinavien, benytter jeg Lejligheden til at udtrykke mine Følelser.

Jeg har tilvisse erfaret Bægten af det store Ansvar, som hvilede paa mig i den høje Stilling, jeg har været kaldet til at beklæde. Jeg har følt min Usuldkommenhed til at opfylde de Fordringer, som man stiller til Indehaveren af en saadan Kaldelse. Men jeg har ogsaa erfaret Sandheden i Forjættelsen, der lyder: „Som din Dag er, saa skal din Styrke være.“

Jeg kan sige, at Herren har været god mod mig. Han har vejledet mig ved sin Aand og velsignet mig med Kraft og Styrke saavel paa Aand som Legeme, saa at jeg i de tre og et halvt Aar, jeg har virket her, ikke har været syg en eneste Dag. Jeg er bleven beskyttet paa mine mange og lange Rejser baade paa Land og over Sø, og derfor er jeg inderlig taknemlig mod min himmelske Fader, og jeg er tillige taknemlig, fordi han har ledet og bistaaet mig i Udførelsen af mit Arbejde og de mange Pligter, der have paahvilet mig.

Jeg føler mig takskyldig til alle mine Medarbejdere i Missionen — Brødrene her paa Kontoret, som have arbejdet med Regnskaber og det skrevne Ords Udgivelse, samt Missionærerne ude i den store Missionsmark — for den Kjærlighed og Tillid, de alle have vist mig, siden jeg kom hertil; thi jeg kan i Sandhed sige, at I alle med Iver og Interesse have været forenede med mig i at fremme Herrens Værk. Miedens I have virket for dette ædle Maal, have I lært at elske Sandhedens Principer og ligeledes at elske hverandre. Det har glædet mig meget at komme i Berøring med og stifte Bekjendtskab med saa mange gode Menninger, hvis Hjerter slaa varmt for Sandhedens Sag — Menninger, som i deres Gjerning have vist sig villige til at forlade deres kjære Hjem og Familie og ofre Alt for Guds Sag og deres Medmennekers Frelse. Jeg har lært at elske eder, og de Bekjendtskaber, som stiftedes paa Missionsmarken, ville for stedse bevares i min Erindring.

En hjertelig Tak til alle de Hellige i disse Lande for den Venlighed og Opmærksomhed, som I have vist mig under mine Besøg hos eder. I have ved eders Gjerninger bevist, at I elske Herrens Sag og hans

Tjenere. I have ved at modtage Raad og Vejledning og opfylde eders Pligter gjort eder meddelagtige og behjælpelige i Værkets Fremme. Søstende! Værer altid trofaste mod Herren, thi dette er hans Værk — og stor skal eders Løn blive.

Som I vide, faldt det i min Lod at forestaa Kjøbet og Opførelsen af nye Missionslokaler i Danmark, Norge og Sverige; det har kostet meget Arbejde og Bekymring, men Herren har hørt vor Bøn og hjulpet os i vore Bestræbelser, saa at det hele nu er ordnet til almindelig Tilfredshed. Disse Boliger ville blive til uberegnelig Gavn for Fremstydelsen af Guds Sag, men Herren alene tilkommer Æren derfor.

Jeg glæder mig meget ved Bevidstheden om, at de, som lede og styre Kirkens Affærer, ere meget tilfredse med mit Arbejde, og jeg takker min himmelske Fader for den Bistand, han har ydet mig. Jeg byder nu mine Medarbejdere samt Søstende og Venner et hjerteligt Farvel — og paa samme Tid anbefaler jeg vor ærede, trofaste Broder og Ven, Præsident Christian D. Fjeldsted, som min Efterfølger i Præsidiet over den skandinaviske Mission. Jeg veed dog, at enhver yderligere Anbefaling i dette Tilfælde er overflødig, thi I kjende alle den ædle Mand, som i de hensevndne Aar saavel gennem Arbejde og Opførelse som ved faderlige Raad og Formaninger har vundet de Helliges Kjærlighed og Agtelse, og jeg haaber, at I i Fremtiden ville skænke ham den samme Kjærlighed og Tillid, som I i den forløbne Tid saa frit og gavmildt have ladet komme mig til Gode, og som har bidraget saa meget til at lette mit Arbejde.

Da jeg nu er færdig til at tiltræde Rejsen til mine Kjære derhjemme, er mit Hjerte fyldt af Tilfredshed og Lykke — og jeg byder eder paany et hjerteligt Farvel og ønsker, at Herren vil velsigne eder alle.

Eders Broder og Medarbejder for Herrens Sag

Anthoⁿ L. Stanchy.

Til

Konferencepræsidenterne, Grensforstanderne, Missionærerne og alle Kirkens Medlemmer i Skandinavien.

Kjære Søstende!

Vor højt stattede Præsident, Anthoⁿ L. Stanchy, er nu med Hæder og Ære bleven afløst fra sin lange Mission og har faaet Tilladelse til at vende hjem til sine Kjære i Utah, og vi, som blive tilbage her, ønske ham af vort ganste Hjerte en behagelig Hjemrejse, og at Herrens Velsignelse bestandigt maatte hvile over ham. Ved sin betænksumme og vise Styrelse af Missionens Anliggender har han vundet sig et udødeligt Navn i Skandinavien. Hans Navn er uadskilleligt knyttet til de fire Missionshuse, som til stor Nytte for Herrens Værks Fremme ere grundlagte og opførte under hans Ledelse.

Da jeg af Præsident Heber J. Grant, ifølge det Første Præsident-

stabs Ønste, blev kaldet til at efterfølge Broder Stanchy i hans Stilling som Præsident for Missionen, indsaa jeg dybt min Usfuldkommenhed til at udfylde den; thi jeg er langt fremrykket i Alder og ikke uviden om mine Mangler i andre Henseender. Men ved Herrens Bistand og mine Brødres trofaste Samarbejde haaber jeg alligevel at blive istand til paa en passende Maade at lede Missionsarbejdet fremad. Og det er mit inderlige Haab, at Ældsterne og alle de Hellige ville beslitte sig paa med aldrig svigtende Energi og Trostvarme at virke for vor Faders store Gjerning og ikke forglemme det vigtige Kald, som er os anbefalet, saa at vi kunne nyde vor Faders Velbehag og holdes pletfri for hans Ansyn.

Jeg beder, at Herrens Værk fremdeles maa blomstre blandt det ædle skandinaviske Folk, af hvilke saa mange gode, oprigtige Sjæle ere komne til Kundskab om Sandheden og have forenet sig med Guds Kirke, og som nu glæde og fryde sig i den Pagt, de have indgaaet med deres himmelske Fader. Da vi nu ere velsignede med et prægtigt Hovedkvarter i hvert af de tre Lande, haaber jeg, at de Hellige særlig i de Byer, hvor disse Hovedkvarterer ere beliggende, ville betragte dem som en Støtte og som et Middel til Værkets Fremme; at de maa føle hos sig selv, at det er nødvendigt efter bedste Evne at være behjælpelige med at vedligeholde disse kostbare Hjem, og at de, som kunne, ofte ville besøge dem for at høre Herrens Ord og drikke af Livets Kilde.

Jeg opfordrer og beder Alle om af yderste Evne at beslitte sig paa at udsprede „Skandinaviens Stjerne“ og Kirkens øvrige Literatur samt opholde mig i deres Tro og Bøn til Gud, for at jeg maatte modtage Visdom og Styrke fra Herren til at varetage mit Embede og endnu paa mine gamle Dage være istand til at udrette noget Godt.

Jeg ønsker at være eet med eder i Guds store Gjerning. Maatte han bestandig velsigne os med sin Aands Vejledning, er min Bøn for os Alle. Eders Broder og Medarbejder

Christian D. Fjeldsted.

Alle Forretningsbreve, vedkommende Missionens Hovedkontor, maa herefter adresseres til:

C. D. Fjeldsted,

Korsgade 11, Kjøbenhavn N.

Joseph Smiths Levnetsløb.

Bestillinger paa det nye Værk, „Joseph Smiths Levnetsløb“, kunne nu indsendes, da Bogen vil udkomme omtrent midt i December Maaned.

De respektive Konferencepræsidenter og Grensforstandere i den skandinaviske Mission, alle Missionærer, de Hellige i Almindelighed og Alle,

som interessere sig for „Mormonismen“, anmode vi paa det venligste om i Forening med os at virke for Bogens Udbredelse. Det er nemlig den første og eneste Bog, der nogeninde er udkommen i de skandinaviske Lande, hvori der findes en udførlig og sandfærdig Beretning om de Sidste-Dages Helliges Opkomst og Fremgang; derfor burde den læses af Alle og Enhver, som elste Sandhed og Ret, og som ønske at komme til Kundskab om, hvorledes en Guds Profet i vore Dage, midt under den bitreste Forfølgelse og Modstand, har lagt Grundvolden til et Religions-system, der har gjennemtrængt Aarhundreders religiøse Mørke og Uvidenhed, har indført den oprindelige Kristendom i mange Lande, har bragt Glæde, Lykke og Betsignelse til Tusinders Hjem ved at lede dem ind paa Dydens og Rettskaffenhedens Vej og har tilvejebragt en Organisation, der er stærk som Klippen, vedvarende som Guds Kjærlighed, og uovervindelig som selve Himmelen, hvorfra den er udsprungen.

„Joseph Smiths Levnetsløb“, der vil blive en Bog paa omtrent 400 Sider med særdeles interessant og lærerigt Læsestof, vil koste 1 Krone 80 Øre pr. Exemplar i ordinært Bind.

Paa Grund af Bogens usædvanlige Billighed forventes det, at hele Oplaget, 4000 Exemplarer, strax vil blive onsat. Den egner sig særdeles godt til Jule- eller Nytaarsgave. Alle Bestillinger bedes snarest muligt indsendte til Missionskontoret, Korsgade 11, Kjøbenhavn.

Efteraarskonferencerne i Norge.

Trondhjem.

Konferencen aabnedes Lørdag Aften den 3 Sept. i Forsamlingslokalet, Rosenborggade 20. Af Eldster fra Zion vare nærværende: Præsident Heber J. Grant, Missionspræsident A. L. Stanchy, Konferencepræsident Albert Hagen og de øvrige Missiønerer, som virke i Konferencen.

Eldste D. H. Olsen aabnede med Bøn. Eldste A. Hagen, som prædikerede, bød de Tilstedeværende hjertelig Velkommen. Eldsterne Hans J. Hansen, Hans Wool og Joseph Andersen afgave tilfredsstillende Beretninger om Grenenes Tilstand i Trondhjem, Christiansund og Røraas.

Præsident Grant talede derefter med Eldste Albert Hagen som Tolk. Han fremhævede, hvilket Bidnesbyrd det maatte være for Menneskene, at vore Missiønerer paa deres egen Bekostning rejste ud og prædikede Evangeliet. Han nævnede flere af Joseph Smiths Profetier, bl. a. den om Borgerkrigen mellem Syd- og Nordstaterne. De Sidste-Dages Hellige vare bleven drevne til Bjergenes Dale, som det var bleven forudset og udtalt af Profeten. Præsident Stanchy bragte Hilsen fra de forskjellige Konferencer, han havde besøgt. Mødet sluttede med Taffigelse af Eldste Joseph E. Jorgensen.

Søndag Form. den 4 Sept. Kl. 11 fortsattes Konferencens Møder. Nadreren blev administreret. Flere af Missionærerne og de tilstedeværende Søftende bare deres Vidnesbyrd. Tilfjldst talede Præsident Grant med Ole H. Olsen som Tolk. Takfigelse af Elbste Soren C. B. Sorensen.

Klokken 3 Efterm. begyndte det næste Møde. Elbste Joseph E. Jorgensen fortalte om Forholdene i Bardø, paa den nordligste Pjunt af Norge. Folket var gjæstfrit, og der var Udsigt til et godt Missionærarbejde i Fremtiden. Parley B. Petersen fra Tromsø udtalte, at han havde fundet mange Venner der. Elbsterne S. C. B. Sorensen fra Harstad, Louis D. Kellner fra Bodø og Claudie D. Michaelson fra Mosjøen meddelte, at Tilstanden var god i disse Grene. Koret sang en engelsk Salme. Præsident Skanck udtalte sin Tilfredshed med de afgivne Rapporter og opmuntrede Elbsterne til fortsat Iver under deres Mission. Taleren forklarede de Tilstedeværende Grunden til, at 1500 Missionærer rejste uden Løn og Betaling og bar Vidnesbyrd om, at dette er Herrens Værk. Præsident Grant sammenlignede Evangeliet med en nærrende Ret, som frit tilbødes Menneftene, men de vilde ikke blive mættede, dersom de ikke spiste deraf. Kirken var organiseret med Apostle, Profeter osv., og visse Betsignelser skulde følge dem, som tro.

Søndag Aften Kl. 7. Mødet indledebes efter Sædvane med Sang og Bøn. Søster Anna C. Widtjoe, sølte sig vel til Møde ved at virke som Missionær i Trondhjems Conference. Søster Petroline Gaarden var besjælet af de samme Følelser som en Missionær. Begge Søstre vare stærkt interesserede i deres Arbejde og bare et trofast Vidnesbyrd. Koret sang en engelsk Salme, hvorpaa Præsident Skanck talede om Evangeliets første Principer: Tro paa Gud og hans Søn Jesus Kristus, Omvendelse, Daab ved Begravelse i Vand, Haandspaaleggelse for den Heligaands Gave osv. Præsident Grant udtalte, at Frelseren havde sagt, at hans Efterfølgere skulde være udsatte for de samme Besværligheder, som han selv maatte gennemgaa, og i denne Tid, da Evangeliet var bleven gjengivet, havde dets Tilhængere lært at indse dette. Han bevisste ved Skriftens Ord, at Profeten Joseph Smith fremsatte det samme Evangelium som Frelseren. Brigham Young var en af de store Guds Mænd, som var bleven inspireret til at lede dette Folk til Vestens Bjergdale. Koret sang en engelsk Salme. Takfigelse af Præsident Skanck.

Præstedømsmøder afholdtes Mandag den 5 Sept. Kl. 10 Form. og om Efterm. Kl. 3. Rapporter bleve afgivne, og de præfiderende Brødre gave Missionærerne vægtige Instruktioer.

Om Aftenen afholdt den kvindelige Hjelpeforening sit Aarsmøde under Ledelse af Søster Bertha Mortensen. Der afgaves Aarsrapport fra Foreningen i Trondhjem og Christiansund. Præsident Skanck og Præsident Grant belærte derefter Søstrene om disse Foreningers hjælpende Opgave og den Orden, som bør karakterisere dem.

Grensmøde afholdtes den følgende Aften. Præsident Hagen foreslog Kirkens almindelige og stedlige Autoriteter til Opholdelse i de Helliges Tro og Bøn, og alle Forslag vedtoges enstemmig. De præsiderende Ældster styrkede de Hellige i deres Tro ved Raad, som de hentede af deres egen Erfaring.

To Prædikener over „Intet“.

Hvorledes en tykt Kapellan og en Mormon-Ældste prædikede over ingen Text.

Frederik den Store fik en Dag Meddelelse om, at en af hans Kapellaner, en Mand med stor Værdom og Fromhed, var afgaaet ved Døden. Han ønskede at faa en Efterfølger til ham med samme Egenstaber og bestemte sig til ved en Prøve mellem de mange Kandidater at anvende følgende Methode:

Han lod sige til Kandidaten, som skulde holde sin Prøveprædiken den følgende Søndag, at der vilde blive leveret ham en Text, umiddelbart før han skulde bestige Prædikestolen i det kongelige Kapel.

Morgenens kom, og Kapellet var fyldt til Trængsel. Ved Bønnens Slutning kom Kongen tilstede, og da Kandidaten skulde til at gaa op paa Prædikestolen, blev der af en kongelig Adjutant overrakt ham et forseglet Papir. Præsten aabnede det og saa', at der ikke var skrevet et Ord paa det. Han tabte dog ikke Landsnærverelsen; efter at have vendt og drejet Papiret sagde han:

„Mine Brødre, her er Intet, og der er Intet. Af Intet skabte Gud alle Ting.“ Derefter talte han i et blomstrende Sprog om Skabelsens Andre.

Denne Historie bringer os til at tænke paa et lignende Tilfælde i Jedediah M. Grants Liv, Faderen til den nulevende Apostel Heber J. Grant og i sin Tid anden Raadgiver til Præsident Brigham Young. Denne Begivenhed fortælles i Ældste T. B. Lewis's Bog »String of Pearls«.

J Begyndelsen af Præsident Grants Missionsvirksomhed i Virginia fik han et temmelig stort Ry paa sig som en slagfærdig Taler, og han blev ofte indbudt til at prædike over saadanne Texter, som de Indbyggende valgte til ham ved Prædikenens Begyndelse. Mange forundrede sig over, hvornaar og hvorledes han forberedte sig paa sine vidunderlige Prædikener. Som Svar paa saadanne Spørgsmaal lod han dem forstaa, at han ikke, som Præsterne ellers sædvanligvis gjøre, forberedte sin Prædiken. Han sagde: „Naturligvis læser jeg og samler mig Kundskab om Evangeliets Sandheder, men jeg studerer aldrig paa Forhaand en Prædiken.“

Folk troede imidlertid ikke, at han talte Sandhed; thi de mente, at det var aldeles umuligt for en Mand at holde en saadan Prædiken uden omhyggelig Forberedelse. For at faa Klarhed over dette besluttede nogle Personer at stille ham paa en Prøve, og de spurgte ham, om han vilde være villig til paa en bestemt Tid og paa et bestemt Sted at tale over en af dem valgt Text, som de vilde overrække ham ved hans Indtrædelse i Forsamlingsbygningen, saaledes at der ikke var Tid for ham til at forberede sig.

For at stille dem tilfreds indvilligede han i deres Ønske. Det udvalgte Sted var Jeffersonville, Hovedstaden i Tazewell County, den Gang Hjemsted for afdøde John B. Floyd (som senere blev Krigssekretær for de Forenede Stater) og mange andre fremragende Mænd. Prædikenen skulde holdes paa Raadhuset. Til den fastsatte Tid var Salen overfyldt. Hr. Floyd og en Del andre Sagførere og Præster vare tilstede og sad omkring Taleren.

Ældste Grant kom ind, traadte hen til Talerstolen og aabnede Forsamlingen som sædvanlig. Ved Slutningen af den anden Sang gik en af de Indbydende hen til Ældste Grant og overrakte ham et Stykke Papir (Texten).

Broder Grant foldede Papiret ud og saa, at der ikke var skrevet Noget paa det. Uden at vise mindste Tegn paa Overraskelse holdt han Papiret op for Forsamlingen og sagde:

„Mine Venner, jeg er kommen her efter Aftale for at prædike over en Text, som de Herrer skulde vælge. Jeg holder den her i min Haand, og jeg haaber ikke, at De tager mig det ilde op, naar jeg taler over den mig givne Text; hvis der skal rettes Behrejdelse mod Noget, maa det være mod de Herrer, som har valgt Texten for mig. Jeg vidste ikke, hvad de vilde vælge, men af alle Texter er denne mig den kjæreste.

De ser, at Papiret er ubeskrevet.“ (Han holdt det op, saa at Alle kunde se det).

„I Sætterere derne i Salen tro, at Gud har skabt alle Ting af Intet, og nu ønske I, at jeg af Intet skal holde en Prædiken; thi Papiret er ubeskrevet.

I Sætterere tro ogsaa paa en Gud, som hverken har Legeme, Dele eller Egenstaber. En saadan Gud betragter jeg som et Intet, akkurat som De ser, at min Text er.

„I tro paa en Kirke uden Profeter, Apostle, Evangelister osv. En saadan Kirke vilde være et fuldstændig Intet i Sammenligning med Kristi Kirke, og det stemmer med min Text.

I have lagt eders Himmel udenfor Tidens og Rummet's Grænse. Den eksisterer ingen Steder, eders Himmel er derfor konsekvent set et Intet, akkurat som min Text.“

Og saaledes blev han ved, indtil han havde vist dem, hvor overfla-

dist og intetfigende deres Tro i Virkeligheden var; og dernæst forkyndte han med stor Kraft Evangeliets Principer for dem.

Han sluttede sin Tale med det Spørgsmaal: „Har jeg holdt mig til Teksten, tilfredsstiller det Dem?“

Saa snart han havde sat sig, rejste Hr. Floyd sig og sagde: „Hr. Grant, hvis De ikke er Sagfører, burde De i hvert Fald være det.“ Derpaa vendte han sig til de Tilstedeværende og sagde: „Mine herrer, De have med Forbauselse lyttet til en vidunderlig Tale. Men se nu paa Hr. Grants Klæder! Se paa hans Frakke! Albuerne ere omtrent ude af den, og hans Knæ stikke ud af Buxerne. Lad os samle en Kollekt til ham.“

Da han satte sig, rejste en anden fremragende Sagfører, Joseph Stras fra Jeffersonville, sig og sagde:

„Jeg er god for et Frakkeærme og et Bugeben til Hr. Grant.“

De opfordrede Methodist-Kirkens fungerende Eldste, Hr. South, som var tilstede, til at lade en Hat gaa rundt, men han vægrede sig med den Motivering, at han ikke kunde optage en Kollekt for en Mormon-prædikant. „De skal!“ sagde Hr. Floyd.

„Lad den gaa rundt,“ sagde Hr. Stras. Raabet gjentoges af Forsamlingen, saa at Prædikanten for at faa Fred maatte give efter. Han gik omkring med Hatten og modtog Bidrag; der indkom en saa stor Sum, at der for den kunde kjøbes Hr. Grant en smuk Klædning, en Hest, en Sadel og en Tømme. Ikke en af Giverne var paa den Tid Medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, men flere sluttede sig herefter til den. Og dette var Resultatet af en Prædiken over ingen Text.

(Millennial Star.)

Ensomheden udgjør intet Fristed. Det agtværdigste Fristed er at søge der, hvor vi kunne være virksomme. Alle Bod, alle Savn ere ingenlunde stikfede til at unddrage os en straffende Skjæbne, naar denne er bestemt til at forfølge os. Kun naar jeg i ørkesløs Tilstand skal tjene Verden til Skue, er den mig modbydelig og ængster mig. Men finder man mig frejdig ved Arbejde, utrættet i min Pligt, da kan jeg udholde Enhvers Blik, eftersom jeg ikke behøver at fly Guddommens.

Gothé.

Indhold:

Historisk Foredrag af Eldste Andrew Jensen	353	Præsident Christian D. Fjeldsted's Hilsen	362
Redaktionelt:		Joseph Smith's Levnetsløb	363
Præsident Anthon L. Stanchys Afskedsbilsen	361	Trondhjems Eteraaarskonference ..	364
		To Prædikener over „Intet“	366

Udgivet og forlagt af Anthon L. Stanchy, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.

Trukket hos F. C. Bording (K. Peterien).